

1375

Petindvajset let pogozdovanja Krasa na Kranjskem.

Poročilo komisije za pogozdovanje Krasa v vojvodini
Kranjski o delovanju od leta 1886. do konca leta 1911.

Spisal

Konrad Rubbia,

c. kr. višji gozdarski svetnik in deželni gozdni nadzornik,
član komisije za pogozdovanje Krasa na Kranjskem.

Z dvema podobama.

V Ljubljani, leta 1912.

Založila pogozdovalna komisija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Vsebina.

	Stran
Predgovor	1
I. Kraško ozemlje v občē	3
II. Kraško ozemlje na Kranjskem	4
III. Kras v postojnskem političnem okraju	6
1. Meje in obseg	6
2. Navpična lega in oblika površja.	7
3. Geološke razmere.	7
4. Vode in podzemski vodotoki	8
5. Klimatični činitelji	9
6. Gospodarski odnošaji ter prebivalstvo	10
7. Zeleznice in prometne ceste	12
IV. Zopetna pogozditev Krasa	12
1. Začetni poizkusi pogozdovanja in splošni razvoj tehniškega dela.	12
2. Zakonita uredba pogozdovanja Krasa	15
3. Pogozdovalni kataster	34
4. Pogozdovanje.	39
5. O dobavi sadik in o gozdnih drevesnicah	46
6. Poškodbe v nasadih ter sredstva, s katerimi jim je bilo v okom priti	54
7. Gozdnovarstveno in tehniško pomožno službovanje	62
8. Pogozdovalni zaklad	65
V. Dosedanje izkušnje o drevesnih vrstah, porabljenih pri pogozdovanju Krasa na Kranjskem	68
VI. Končne opazke	76
VII. Kronika	80

Predgovor.

Dne 11. oktobra 1911. je bilo 25 let, kar se je konstituirala komisija za pogozdovanje Krasa na Kranjskem. Ta prigodek daje komisiji povod, da poroča o svojem delovanju v tej sicer kratki, za človeško delo pa vendar vpoštovanja vredni dobi ter tako seznaniti tudi širše kroge o tem avstrijskem umotvoru, ki je v čast našemu domačemu gozdarstvu.

Krasu, tej ubožani in pusti pokrajini, v kateri so pred stoletji opustošili gozde, se bliža nadejalna bodočnost. Na njem ima nastati vsled raznovrstnih sanacijskih del, vršečih se po prizadevanju države in dežele, rodovitnejša pokrajina, v katerej pripada gozdu važna naloga, pripomoči k blagostanju.

Da je zopetna pogozditev Krasa sploh mogoča ter da se je na Kranjskem sistematično pogozdila že precejšnja ploščina, ima celotno izpričevati naslednji spis; v njem se polaga važnost v prvi vrsti na način, kako se je to kulturno delo zasnovalo in doslej nadaljevalo, nadalje, s kakimi sredstvi se je moglo to delo povzpeti do svojega današnjega obsega.

Ploskev umetnim potom zopet pridobljenega gozda še ni velika, vendar kaže vse na to, da bo o vrednosti gozda zdaj že uverjeno prebivalstvo Krasa, ki je še pred nekaj desetletji zasmehovalo gozdarja, hotečega na goličavah drevje saditi ali sejati, odmenilo v svrhu pogozdovanja še ona premalo donošajoča zemljišča, ki jih v gospodarstvu lahko utrpi in jih ni drugače napraviti donosnih, kot po izprembe v gozd.

Ko bi pogozdovanje Krasa doslej ne imelo drugega uspeha pokazati, zadostoval bi ta, da se je sedanjemu rodu kraških prebivalcev, privzetih k pogozdovalnim delom, vcimila ljubezen do gozda, da je spoznal njega blagodejen vpliv in se naučil, ceniti ga kot plodonosnega. S tem spoznanjem se je takorekoč prostovoljno ustavilo nadaljno razširjanje krasine ter se je otelo še obstoječe ali ogrožene kraške gozde pretečega jim pogina in jih dovedlo dobremu oskrbovanju.

Kdor je videl Kras na Notranjskem pred 25 leti in ima priliko videti ga danes, tega bo presenetila prememba, ki se je dogodila v tej kratki dobi.